Täysistunto

Tiistai 7.12.2021 klo 14.00—20.56

8. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi ulkomaalaislain ja henkilötietojen käsittelystä maahanmuuttohallinnossa annetun lain 3 ja 5 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 122/2021 vp
Valiokunnan mietintö HaVM 16/2021 vp

Toinen käsittely

Puhemies Anu Vehviläinen: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 8. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotukset, joiden sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. — Keskustelu, edustaja Peltokangas.

Keskustelu

18.56 **Mauri Peltokangas ps:** Arvoisa puhemies! Käsittelyssä on hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi ulkomaalaislain ja henkilötietojen käsittelystä maahanmuuttohallinnossa annetun lain 3 ja 5 §:n muuttamisesta. Valiokuntaryhmämme hallintovaliokunnassa jätti asiasta vastalauseen. Poimin sieltä muutamia nostoja.

Perussuomalaisten valiokuntaryhmä pitää hallituksen esityksen tavoitetta osaajien työperäisen maahanmuuton eli koulutettujen maahanmuuttajien lisäämisestä kannatettavana. Katsomme kuitenkin, ettei tavoitetta tulla hallituksen esityksen mukaisin keinoin saavuttamaan. Esimerkkinä: oleskelulupakortin lähettämiseen ulkomaille kuluva aika on keskimäärin runsaan viikon, pisimmillään kaksi viikkoa, mikä tarkoittaa, että hallituksen esityksen mukaisen lakimuutoksen toteuttamisella saavutettava ajallinen säästö olisi noin 7—14 vuorokautta. Pidämme valiokuntaryhmänä selvänä, ettei pitkäaikaisen viisumin käyttöönotto käytännössä lisää maamme houkuttelevuutta kansainvälisten osaajien silmissä, sillä kukaan ei tule töihin Suomeen pelkästään sillä perusteella, että tänne pääsee noin viikkoa aikaisemmin. On myöskin huomioon otettavaa, että Suomi on sijalla 22, kun puhutaan kansainvälisen työvoiman houkuttelevuustekijöistä — me olemme sijalla 22, ei mairittelevaa. Tämä johtuu siitä, että Suomen ongelmat ovat suhteellisen vaatimaton palkkataso, korkeat elintasokustannukset ja ansiotulojen verotus, joka on kova.

Katsomme tässä yhteydessä myöskin aiheelliseksi, arvoisa puhemies, kiinnittää huomiota tapaan, jolla kasvuyrittäjä kansallisesti määritellään. OECD:n ja EU:n määritelmän mukaan kasvuyritys on yritys, jonka lähtötyöllisyys on vähintään kymmenen henkeä ja työllisyyden keskimääräinen vuosikasvu ylittää 20 prosenttia seuraavana kolmena vuonna. Ulkomaalaislain mukaan kasvuyrittäjän oleskeluluvan saamiseksi kuitenkin riittää, että Innovaatiorahoituskeskus Business Finland on antanut puoltonsa kasvuyrittäjänä toimimisesta. Toimeentuloa vaaditaan 1 000 euroa kuukaudessa. Niin sanottu kasvuyritys ei siten välttämättä ole sellainen innovatiivinen nopean kasvun yritys, jonka liiketoiminta erityi-

sesti tukisi Suomen talouskasvua. Kasvuyrittäjän oleskeluluvan myöntämisen edellytyksiä olisikin näkemyksemme mukaan syytä kiristää.

Arvoisa puhemies! Poimin täältä vielä kohdan, jossa perussuomalaisten valiokuntaryhmä on huolissaan myös siitä, että pitkäaikainen viisumi saattaisi jatkossa laajentua humanitaariseksi viisumiksi. Kannamme niin ikään huolta siitä, että pitkäaikaisen viisumin yhteys oleskelulupaan saattaisi tulevaisuudessa mahdollisesti katketa. Pitkäaikaisen viisumin myöntämisen edellytysten sitominen kiinteästi oleskeluluvan myöntämiseen onkin perussuomalaisille ehdoton edellytys hallituksen esityksessä ehdotetun lainsäädäntöratkaisun hyväksymiselle. Pidämme tärkeänä, ettei pitkäaikaisesta viisumista jatkossakaan tehdä itsenäistä oleskeluun oikeuttavaa asiakirjaa.

Arvoisa puhemies! Näistä perusteluista tulen johtopäätökseen, että esitän, että hyväksytään kaksi lausumaa, vastalauseen lausumaehdotukset:

”1) Eduskunta edellyttää, että hallitus tuo eduskunnan käsiteltäväksi esityksen ulkomaalaislain muuttamiseksi siten, että kasvuyrittäjän oleskeluluvan myöntämisen edellytyksiä kiristetään yhtenäistämällä kasvuyrityksen määritelmä OECD:n ja EU:n vastaavan määritelmän kanssa.”

”2) Eduskunta edellyttää, että hallitus sitoutuu siihen, ettei pitkäaikaisen viisumin käyttötarkoitusta laajenneta uusiin henkilöryhmiin siten, että seurauksena on kouluttamattoman tai vähän koulutetun ulkomaalaisväestön maahantulon helpottuminen, ja että pitkäaikaisen viisumin yhteys oleskelulupaan säilytetään myös tulevaisuudessa.” — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Juuso.

19.00 **Kaisa Juuso ps:** Arvoisa rouva puhemies! Kannatan edustaja Peltokankaan tekemiä lausumaesityksiä.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Kiljunen, Kimmo.

19.01 **Kimmo Kiljunen sd:** Arvoisa puhemies! Minä haluan todeta ainoastaan sen seikan, että kun tässä on jälleen kerran kysymys maahanmuutosta ja työperäisen maahanmuuton tavallaan edes pienimuotoisesta helpottamisesta, niin meillä on säännönmukaisesti täällä perussuomalaisten puheenvuorot, joissa torpedoidaan kaikki aloitteet sen suhteen, että Suomi olisi kilpailukykyinen valtio muiden eurooppalaisten valtioiden joukossa. Suomessa maahanmuutto on poikkeuksellisen hankalaa, työperäinenkin maahanmuutto poikkeuksellisen hankalaa, puhumattakaan muusta maahanmuutosta, oleskeluluvista ja niin edelleen. Minulla on ihan päiväkohtaisia kokemuksia siitä, kun ihmiset kertovat, että tämä on toivoton maa, tämä on täysin toivoton maa. Ja kun meillä on olemassa, arvoisa puhemies — kuten hyvin tiedätte, me kaikki tiedämme — voimakas työvoimapula, työvoimapula monilla aloilla, niin tehdään tämä nyt vähän helpommaksi, tämä oma elämämme ja myöskin niiden ihmisten elämä, jotka katsovat järkeväksi sen, että he voisivat avittaa suomalaista yhteiskuntaa omalla työpanoksellaan.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Juvonen.

19.02 **Arja Juvonen ps:** Arvoisa rouva puhemies! Kannatan myös edustaja Peltokankaan tekemiä lausumaesityksiä.

Tässä perussuomalaisten vastalauseessa sanotaan näin: ”Perussuomalaisten valiokuntaryhmä pitää hallituksen esityksen tavoitetta osaajien työperäisen maahanmuuton eli koulutettujen maahanmuuttajien lisäämisestä kannatettavana.” Tämä lause sisältyy meidän vastalauseeseemme, mutta sitten esityksessä on sellaisia piirteitä, että tavoitteita ei tulla välttämättä tämän mukaisin keinoin saavuttamaan.

Haluan nostaa tässä esille oman alani, jolla olen työskennellyt parikymmentä vuotta ennen eduskuntaa, elikkä hoitoalan. Silloin hoitoalalle saapui jo muutamia maahanmuuttajataustaisia työntekijöitä, ja kyllä me siellä kentällä teimme kaikkemme, että he pystyivät myös työskentelemään ja oppivat kielen. Oli myös kouluttamattomia henkilöitä. Pidän erittäin tärkeänä, että kun meillä on henkilöstöpulaa — meiltä puuttuu hoiva-avustajia, meiltä puuttuu lähihoitajia, meiltä puuttuu sairaanhoitajia ja osaavaa henkilöstöä — niin jos me silloin saamme tänne työperäistä maahanmuuttoa ja niitä henkilöitä, jotka ovat alalle koulutettuja ja jotka myös kaikista haasteista huolimatta oppivat kielen ja kykenevät työskentelemään siellä ikäihmisten parissa ja myös akuutissa terveydenhuollossa, niin silloinhan asiat menevät hyvin. Mutta on valitettavaa, että usein kuitenkin se kielitaito on se iso, iso ongelma siinä välissä, ja siihen tarvitaan panostuksia.

Kyllä minä korostaisin sitä nyt teille, hallitus, että tehkää nyt kaikkenne, kun te ilmiselvästi myös haluatte työperäistä maahanmuuttoa ja hoitoalan henkilöitä lisätä: järjestäkää sitä kielikoulutusta. Nimittäin mikäli siellä hoitoalalla ei osata kieltä, niin siitä seuraa vakavia potilasvahinkoja ja virheitä, muun muassa lääkityksessä. Elikkä ne ovat niin valtavan suuria asioita, miten vahingossa voidaan tulkita toinen toistaan väärin, ja siitä syntyy sitten potilasvahinkoja. Eli siellä terveydenhuollossa on osattava sitä sydämen äidinkieltä, ja erityisesti se korostuu ikääntyneiden hoidossa, sillä ikääntyneillä on monesti ongelmia kuulemisessa ja ymmärtämisessä ja sanojen löytämisessä. Ja toki myös niiden kulttuurikohtaamisten ja -erojen kanssa pitää olla hyvin tarkkana, kyllä ne ovat herkkiä asioita. Tämän takia koenkin, että on myös väärin, jos Suomeen tulee korkeasti koulutettua hoitoalan henkilöstöä ja he eivät pääse tekemään sitä työtä, mihin heidät on koulutettu, esimerkiksi Filippiineillä. Jos tulee loistavia sairaanhoitajia, niin silloin yhteiskunnan pitää tehdä kaikkensa, että he voivat toimia siinä ammatissa, jonka he ovat opiskelleet. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Kiljunen, Kimmo.

19.05 **Kimmo Kiljunen sd:** Arvoisa rouva puhemies! Minun on ihan välttämätöntä korjata edellinen puheenvuoroni. Minä äsken moitin perussuomalaisia siitä, että aina kun te käytätte puheenvuoroja ryhmästänne, ne ovat vain kielteisiä suhteessa luontevaan kansainväliseen kanssakäymiseen, mikä koskee maahanmuuttoa. Edustaja Juvosen puheenvuoro oli käytännössä sellainen, jonka voin allekirjoittaa — hän on muuten perussuomalaisten ryhmästä — joten minä oikaisen nyt.

Tämä puheenvuoro oli juuri sitä, mitä kaivataankin. Tällä tavalla meidän täytyy suhtautua tähän kansainväliseen vuorovaikutukseen. Aivan oikein: ikääntyneiden ihmisten parissa, hoivan alalla, on suuri pula tällä hetkellä, ja monet ulkomailta tulevat haluavat avittaa tässä suhteessa meitä. Olette aivan oikeassa myöskin siinä, että meillä on liian paljon korkeasti koulutettuja ulkomailta tulleita ihmisiä, jotka ovat käytännössä siivoojina tai joissain täysin sellaisissa tehtävissä, jotka eivät vastaa heidän koulutustaan. Heillä olisi iso panos annettavana, mutta he vain murehtivat ja kysyvät sitä, että miksi tämä yhteiskunta ei halua sitä panosta minulta, jonka minä voisin sille antaa.

Kyllä, edustaja Juvonen on oikeassa myöskin siinä, että kielitaito on avainasia. Se on kaikille avainasia: se ei ole ainoastaan työn tekemisen kannalta avainasia, se on myöskin sosiaalistumisen kannalta avainasia, myöskin niille, jotka mahdollisesti jäävät kotiin asumaan, joko iäkkäät ihmiset tai rouvat tai herrat, jotka jäävät hoitamaan lapsiansa kotiin tai ovat muuten kotipuolessa. Heillekin on se kielitaidon saaminen tärkeätä, jotta he tulevat osaksi tätä suomalaista yhteiskuntaa. Allekirjoitan käytännössä kaikki, mitä edustaja Juvonen äsken sanoi. [Arja Juvonen: Kiitos!]

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Peltokangas.

19.06 **Mauri Peltokangas ps:** Kiitos, arvoisa puhemies! Kiitän edustajaa, kun korjasitte. Kyllä meiltä tulee myöskin ratkaisuehdotuksia.

Tässä ihan vain muutamalla lauseella: Siis kun käsiteltiin asiaa valiokunnassa, valiokunnan saaman selvityksen mukaan tätä viisumia olisi lisäksi tarkoitus voida tulevaisuudessa käyttää laajemminkin työperusteisessa maahanmuutossa. Siis perussuomalaiset vastustavat pitkäaikaisen viisumin käyttötarkoituksen laajentamista, koska matalapalkka-aloilla työskentelevät ulkomaalaiset ja heidän perheenjäsenensä käyttävät usein enemmän julkisia palveluita ja saavat enemmän tulonsiirtoja kuin maksavat veroja. Seurauksena ovat ainoastaan sosiaalietuusmenojen kasvaminen ja maamme huoltosuhteen heikentyminen. Ei tämä ole mitään kamaluutta. Tämä on faktaa, johon meidän täytyy yhdessä kiinnittää myöskin huomiota. Tällaiset tilanteet eivät ole maamme etu missään tapauksessa.

Varmaan voimme yhdessä olla sitä mieltä, että osaajien, todellisten osaajien, Suomeen saapuminen, niin kuin täällä vastalauseemme alussa todetaan hyvin selkeästi, on kannatettavaa, mutta tällä kertaa hallitus ei onnistunut luomaan sellaista esitystä, että tämä porukka todellakin olisi sitten innoissaan tulossa meille tänne Suomeen. Hallituksen tulisi mielestäni keskittyä tässä kohtaa siihen, että ei luo kasvupainetta kustannuksille esimerkiksi energiaverojen ja polttoaineverojen kautta. Polttoaineen hinnat nousevat, energiaverot nousevat — ei se ole houkuttelevuustekijä, että me ollaan kohta, tai ollaanko me jo nyt, Euroopan kolmanneksi kallein maa esimerkiksi bensan hinnassa. Sitä kautta saadaan kannustimia todellisten osaajien Suomeen tulemiselle, kun laskemme niitä kustannuksia, ja samalla teemme suuren palveluksen Suomen kansalle, jonka ostovoimaa tällä hetkellä hallitus murjoo kuin lekalla. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Mäenpää.

19.08 **Juha Mäenpää ps:** Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Kiljunen käytti sinänsä hyviä puheenvuoroja, mutta pitäisi koko ajan ymmärtää se asia, mitä edustaja Peltokangas jo osittain tuossa käsittelikin, että täällä on valtava vimma saada tänne työperäistä maahanmuuttoa. Se on kaikilla vasemmistopuolueilla ja myös kokoomuksella tällainen ihmeellinen dilemma, että nyt hoetaan koko ajan sitä työperäistä maahanmuuttoa. Siinä pitäisi huomioida se, onko se yrittäjälle edullista vai meidän yhteiskunnalle kokonaistaloudellista. Siinä on semmoinen pieni ero, että jos yrittäjä saa matalapalkka-alalle hyvän työntekijän, hän on varmasti siitä mielissään, mutta matalapalkka-alalla esimerkiksi pääkaupungissa asuessa käy helposti niin, että tämä matalapalkka-alalla työskentelevä ja kohtuullisen kalliilla vuokralla Helsingissä elävä henkilö saa enemmän tulonsiirtoja valtiolta kuin hän maksaa veroja. Ymmärrän sen, että erityisosaajia tai joitain tämmöisiä tänne halutaan, ja

tätä asiaa olivat myös perussuomalaiset tukeneet. Mutta valitettavasti taas siinä erityisosaajien kohdalla on se, että heillä on ehkä varaa valita, minne he menevät, ja valitettavasti meidän valtiomme on erittäin ahkerasti verottajan toimesta myös tämän erityisosaajan palkkapussilla, eli ei tämä kovin houkutteleva maa ole heillekään. Tämä houkuttelee tänne erityisesti matalapalkka-alalle työskentelemään tulevia henkilöitä, jotka sitten eivät ole enää valtiolle kokonaistaloudellisesti edullisia. — Kiitoksia.

Keskustelu päättyi ja asian käsittely keskeytettiin.